

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

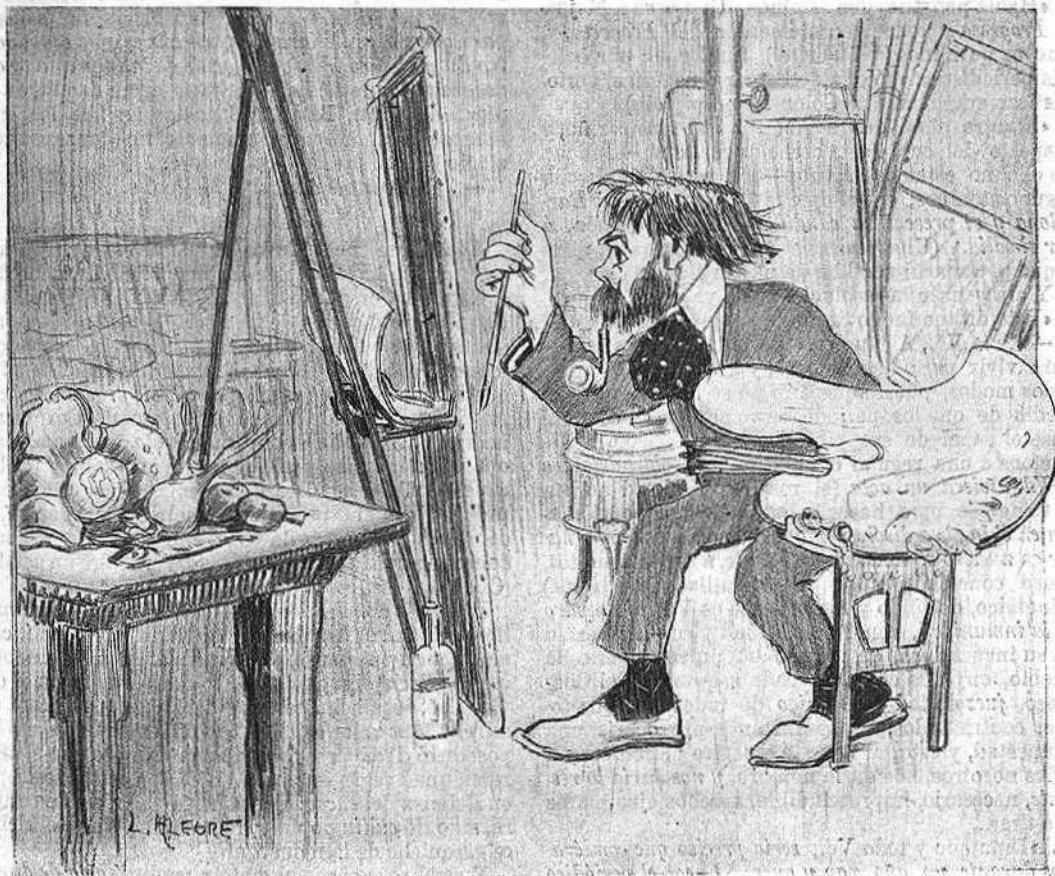
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIO

Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Extranger, 5.

PINTOR DE NATURALESA MORTA

—Hi dono l'últim toch, i envío á Bellas Arts y, avans no acabi de passarse, 'm menjo el modelo.

EL FOIE GRAS

PODRÍA subtitularse aquesta crónica: «De com el Caballer Alexandre se va *industrial* per anarse'n a Barcelona a fer fortuna, sense tenir una pesseta.»

Ens proporciona 'ls datos un testimoni ocular; *Claudio Frollo* (Ernest López) en el número primer de son interessant quinzenari *Diario de un testigo*.

Era l'època en que 'l buscador de la bona vida feya magarrufas als republicans y als anarquistas a la vegada, y no per afectió a la idea de cap d'ells, sino pera treure'ls els cèntims. Publicava un periódich, titulat *Progreso* (sempre ha tingut el *progrés* seu per divisa), y estava carregat de deutes.

«El importe de las obras—diu el testimoni ocular—recentemente hechas en el local del *Progreso* no habían podido satisfacerse y reclamaban el carpintero, y el albañil, y el papalista; y el herrero había amenazado seriamente con desmontar la escalera de caracol, de hierro, (aquesta escala de caracol donava accés a la redacció) y llevársela, tras de lo cual, los redactores del *Progreso* hubieran tenido que izarse por medio de una cuerda a su cuartito de redacción, y esto era incómodo.» (Molest y exposat a rómpe la nou del coll.)

En aquesta situació ell, el seu germà y l'únic redactor que tenia varen plantejar de nou la conversa que ja havien sostingut moltes vegades, per que 'l caballer Alexandre 'n portava feya temps una de cap.

«Había pensado dos caminos. Uno, irse a Méjico el *Progreso* y todos los elementos del *Progreso*, y, nuevos puritanos (jell, puritá!), fundar allí una colonia periodística.» (Volia descobrir l'América, periodísticament, deixant a Colón fet un pipioli.)

«El otro plan, que se miraba con más cariño, y respecto del cual hasta creemos recordar,—aunque de ello no estamos seguros—que se habían hecho algunos tanteos, era el de que Lerroux fuese a Barcelona y se presentara candidato a la Diputación, a ver si salta.» (Una América més segura que l'altra y que per anarhi no s'ha de passar l'aygua.)

Y ara veurán la resolució que 's va pendre.

«Esto último fué lo decidido aquella tarde.

—«Crea Vd., Alejandro,—decíale el compañero—para vivir periodísticamente, y hasta para vivir de todos modos, puesto que aún no se ha inventado el medio de que los periodistas se alimenten comiéndose el papel de sus periódicos, es preciso que lleguemos a una regular circulación. *La obtendríamos si Vd. tuviera un acta* (el rossinyol). Usted no iría al Congreso para hacer lo que todos. *Vd. continuaría en él la obra disolvente que es cuanto podemos hacer en nuestro semanario.*» (Es a dir, a reventarho tot, sense consciència y ab las espatillas guardadas.) «Enérgico, decidido y fuerte como es Vd., al amparo de la inmunidad, con la autoridad y con la libertad de su investidura, daría cada día un mitin en cada pueblo, en cada calle, en cada esquina, en el Congreso, juez de todos, enemigo de todos, fiscal de todos, contra todos; a cada instante provocaría una tempestad, y esto, a Vd. y a nuestro periódico, y a todos nosotros, nos daría nombre, y nos daría lo restante, necesario, imprescindible, muchos ejemplares que tirar...»

«...Diputado y todo Vd., sería preciso que comiera mos durante un año pan y queso. Luego el periódico nos daría para jamones...»

«...Comamos, si es necesario, pan y queso;—y esta frase, que es textual, fué repetida muchas veces—es el único medio de tener fuerza contra los bandoleros, al comer el foie gras.—Váyase Vd. Váyase Vd.»

Cambiar el pa y formatje pel foie gras y el cham-pagne a tot pasto: vels'hi aquí ben marcada la suprema aspiració o l'ideal substanciós del gran Caballer Alexandre.

Pero ell encare vacilava, y segons el testimoni ocular, responia:

—«Vd. se dispara. Poseemos un capital de docientas pesetas, que están aquí, lo sabe Vd., porque tenemos tanto que pagar, y esto es tan poco, que hemos decidido no pagar nada. (Hermós sistemal) ¿Qué hacemos con cuarenta duros?»

—«Irse Vd.

—«¿Y en Barcelona, cómo lucho, con qué dinero lucho, si para todo hay que pagar? (ó quedarho a deure.)

—«Y añadió a su amigo:—¿Vd. iría de este modo?»

—«Yo no: ni de otro. Yo no sirvo para eso, como sirve Vd. Váyase Vd. Yo tengo fe en Vd.

—«Sin un cuarto!

—«Es igual, váyase Vd.

—«¿Y el periódico?»

—«Saldrá. No sé como, pero saldrá.

«Hombre de lucha, hombre de guerra, hombre de fe, Lerroux estaba medio decidido. De pronto acabó de decidirse. Se levantó bruscamente, apoyando sus dos puños de obrero (de obrer que no ha treballat may) sobre la mesa, haciéndolo crujir todo.—«¡Apal—exclamó ya hablando en catalán—¡me voy esta tarde!»

Y ara veurém com se 'n va anar.

«Eran las cuatro. A las seis se marchaba el expreso. Lerroux cojió los cuarenta duros del cajón, salió con su hermano y con su amigo, sin despedirse, para que no protestaran los acreedores, que eran, dentro del periódico, desde el regente de la imprenta al ordenanza (¡Pobrets!) Lerroux vivía cerca de allí, en la plaza de Santa Bárbara. Parados en ella los tres hombres, hablaron un momento. Se abrazaron con afecto que en los tres era sincero.

—«...Y si esto sale mal ¡a Méjico!»

* *

Aquí tenen ben clarament descrit l'impuls inicial, que no ha deixat de ser may el móvil únic del aventurer. Conviccions, ideas, doctrinas, promesas de redempció del poble, anuncis de realisar una revolució immediata... ¡falornias, enganyos, embaucaments!... Aquí no hi ha hagut, ni hi ha altra mira que cambiar el pa y formatje pel foie gras, mal sigui precis fer sortir tot l'any la professó de Corpus ab las trampas per devant, y la ginesta endoyna. Una obsessió: una idea fixa que tot ho avassalla y tot ho capgira. Tirar al dret sense miraments ni escrúpuls, atropellant personas, desorganisant partits, y sobre tot, no perdre de vista alló que li deya 'l seu conceller quan l'impulsava:—«Si V. tuviera un acta!... ¡Oh, el amparo de la inmunidad!»

L'acta, y no pera representar desinteressadament, honoríficament a un poble, ni a un partit polítich, sino com a un recurs, pera treballar a cubert de tota contingencia desagradable, l'acta com un medi de viure bé, regaladament, aixollant al un, escorxant al altre, y fent valer sempre la influencia que dona la possessió d'aquest document pera tot lo que s'ofereixi, unas vegades en pró de la farina, altres cops en defensa del cacao: creant institucions no de cultura, sino de cultiu popular, fent el joch dels polítichs oligárquichs de la monarquia.

Y sempre, sempre el mateix medi: l'acta de diputat. Y sempre, sempre el mateix fi: el foie gras. Y

sempre, sempre els mateixos procediments d' *emboïca que fa fort*.

Es el seu un cas extraordinari de la lluita pel *foie gras*.

Pero ab l'aparició de *Solidaritat catalana* vá veure compromés tot el seu plan de conquesta: vá revelar que li seria difícil obtenir l'acta, va veure que 'l' *foie gras* se li allunyava fins á posarse fora del alcanse de la seva grapa. Y si en un principi improvisament s'hi adherí ¡ah! després, al impuls de la por y de la desesperació de perdreho tot, ¡quina manera de revanxinar-se contra *Solidaritat*, contra Catalunya, contra en Salmerón, contra tot lo que li trababa 'ls passos! ¡Ab quina magestat pontificia vá fulminar l'anatema de immoralitat contra un moviment que desvaneixia 'ls seus somnis de *foie gras*!

* *

En Claudio Frollo, que per lo vist, es un dels seus admiradors, termina l'article fent l'apologia del home á qui considera equivocadament triomfador de Barcelona. Barcelona—diu—«tenia al home que sin un real, sin apoyo de nadie, sin anuncio previo, sin más que su estrella, su palabra, su voluntad, sus puños, iba á destrozarse el caciquismo, á conquistar con tanta verdad, cual pocas veces, un acta de diputado; y que después, andando el tiempo, odiado, querido, desacreditado, admirado, llamado santo y llamado bandolero, iba á ser tan amo y tan rey en Barcelona, como que en momentos iba á ser *contra todas las sociales y oficiales, la única autoridad, árbitro del orden y el desorden, emperador del Paralelo*, bajo las pullas de sus enemigos; emperador, rey, amo, señor de Barcelona, merced á sus esfuerzos y al de sus partidarios...

...«También en el momento aquel en que el destino conservaba á Lerroux para España, Méjico, sin saberlo, aca-

baba de perder á un hombre. ¿Qué hombre era éste? ¿Era Gengiskan? ¿Era Bolívar?»

No, Sr. Claudio, no s'elevi tant: ni Gengiskan, ni Bolívar: ni un bárbre, ni un héroe. En tot cas, un Barnum.

Un Barnum reventat que en la plena seguretat de quedarse sense acta, y sense *foie gras*, no tindrà més remey que pendre passatje per Méjich, realisant el segon extrém del seu plan de sis anys enrera.

De que aixís se compleixi se 'n cuydará Barcelona en las próximas elecciones generales.

P. DEL O.

EL QUID

—¿Cóm es—s'haurá preguntat més d'una vegada el curios lector—que essent á Barcelona tan baratas moltes cosas, la major part dels barcelonins no tenim may un clau?...
¿Cóm es?

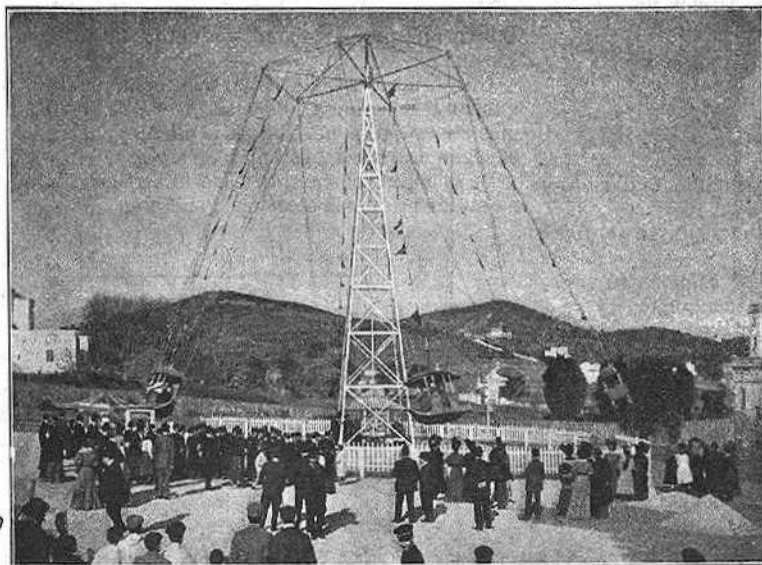
* *

En Joan Bonhome's posa tres ó quatre pessetas á la butxaca de l'hermilla y sense intenció ni necessitat de gastar res, surt de casa.

—Es inútil disparar... ¡Passan molt altas!

ACTUALITAT SPORTIVA

AMERICAN-PARK

Centro d' esbarjo, inaugurat el passat dissapte, á prop del passeig de la Diputació.

¿Ahont va?... En lloch y á tot arreu. Va á esbargir-se, á donar un tom, á respirar l' ayre del carrer, á recrearse en la contemplació de las mil cosas que aquí s' poden veure gratuítament y que tan amena fan la vida á Barcelona.

Caminant maquinalment, l' atzar el posa al davant d' una gran botiga ahont per quinze céntims pot pendre's una tassa de magnífich café.

¡Quinze céntims! ¿Qué son quinze céntims per en Joan Bonhome, que desde que ha sortit de casa no ha fet res, ni s' ha permés altras disbauxas qu' empaparse d' aparadors y ensumar discretament las taulas de las floristas?

Entra, donchs, en l' establiment, que ab els seus llautons pulits y las sevas ayrosas palmeras sembla convidarlo y glop á glop pren l' aromática tassa de café que una elegant camarera li posa sobre 'l marmol.

Ja está!.. Llepantse encare 'ls bigotis y fent consideracions sobre la inverossímil baratura del petit plaher que acaba de proporcionar-se, surt al carrer.

E's crits d' un baylet que á la cantonada pregonna una fulla impresa, el treuhen de las sevas filosofías.

—¡Ultima hora, con los sucesos de Madrid y las inundaciones de Murcia!..—

Veyám—pensa en Bonhome:—Sempre está bé enterarse de las cosas que passan en aquesta vall de llágrimas.

Y compra l' última hora, qu' en resúm no es més que l' extracte dels partes que ja 'ls periódichs del día anterior portavan.

En aquell moment passa un tranvía.

¡Qué cómodo y barato es aixó dels tranvías! Per deu céntims aneu de las Dressanas á Gracia; per vint, doneu la volta á la ciutat...

Sense com quí diu donarse'n compte, en Joan puja al cotxe de la Anónima, qu' en un tancar y obrir d' nlla arriba al fi del trajecte.

—Ha de tornar á pagar—li diu el cobrador, allargantli codiciosament un altre bitllet. Y en Joan Bonhome paga.

Casualment, mentres está pagant, puja al tranvía una senyora coneguda.

—Cobri també el d' aquesta senyora—murmura l' home en ven baixa, donant deu céntims més al cobrador.

Y 'l tranvía va corrent, corrent sempre.

—Si baixés...—Pensa de prompte 'l nostre héroe, tant perque ja está cansat de seure, com pel temor de que altras senyoras conegudas tinguin també la mala idea de trobarse per allí.

Salta precipitadament del cotxe y—¡afortunada coincidencia!—una taula de refrescos apareix al davant seu.

La sed l' atormentava feya rato. Sí; una gasseosa gelada no li vindrá gens malament.

Hermosa idea aquesta de instalar kioscos de begudas en tots els llocs concorreguts... Lo qu' es á Barcelona si que pot ben dirse que 'l

qui pateix sed es perque li dona la gana.

¡Buenol... ja saborejantla ab delicia, ha apurat la fresca gasseosa. Ara... ¿Qué es alló que anuncian allí?... ¡Holal... Un cinematógrafo... Aquest es nou Hi ha que veurel. ¡Per lo que costa, al cap de vall Vint céntims. Per vint céntims, passeu un' hora que no us en adoneu... Entrem'hi.

Quan en Bonhome 'n surt, observa que allá tocant, á vinticinch passos mal contats, hi ha un altre cinematógrafo...

—¡Tenful... Aquest encare es més barato. Quinze céntims. Y ¡quin programa, fillets de Den!... Quatre películas novas, fonógrafo, atraccions, un negre que tira al blanco... S' ha de veure, vamos, s' ha de veure.

Durant l' espectacle, un bordegas l' invita á comprar un paquetet de carmet-los de menta. ¡Té rahól... Per deu miserables céntims teniu la boca fresca y aromatisada... Y además, la menta diu qu' es molt bona per la salut...

Ja torna á ser al carrer... ¿Qué farém ara?

Encantat de lo que ha vist y reflexionat sobre lo molt qu' encare hi ha que veure, en Joan Bonhome segueix maquinalment caminant y sangrantse, també maquinalment, la butxaca.

Aquí compra un escuradents de marfil per cinch céntims; allá una goma pel parayguas per deu; més avall dona una moneda á uns cegos que tocan els Bohemios; á rengló seguit s' enamora d' una targeta postal ab el retrato del Ossorio y Gallardo...

Y acabat el tom que per explay del esperit volia donar, en Joan Bonhome torna altra volta á casa, y al fer arqueig se troba ab que d' aquelles tres ó quatre pessetas que al sortir s' havia posat á la butxaca no n' hi queda ni un céntim partit pel mitj.

* *

¿Comprén ara el curios lector com es que, essent á Barcelona tan prodigiosament baratas moltes cosas, la major part dels barcelonins no sóls no tenim may un xavo en un recó, sino que gracias si á fi de mes podem arribar á Igualada?—A. MARCH

EN LA MORT D'EN GABRIEL MAURA

Es mort l'Emili Vilanova mallorquí. Tal era en Gabriel Maura. Aquest periòdic, que té en el seu títol un antic record de relació amistosa entre Catalunya i Mallorca, i per història, ja llarga i benemèrita, una acció continua sobre aqueixa menestralia ciutadana, aont arrela la primera revivalla de les ciutats, no pot passar en silenci la desaparició d'aquet costumista català— català en l'ample sentit, en el sentit nacional de la paraula.

La primera manifestació dels despertaments nacionals, manifestació poètica, té dues formes: la rural o tradicionista i la ciutadana plebeia. Aquella cerca l'inspiració en la poesia de les costums antigues, dels vells restes patriarcal, de les pietats extingides o moribondes. Com tota poesia, se complau en la contemplació d'una infinitut, però és l'infinitut del passat, l'infinit d'una pàtria morta. En canvi, la forma ciutadana cerca, en els seus començos, l'inspiració en el bon poble del treball, que, pel seu isolament, ha servat més íntegra la puresa de l'idioma i l'accentuació dels caràcters de raça, vius i ben destriats, tramesos de pares a fills com una herència fisiològica inconfonible.

Si la primera d'aqueixes formes és elegíaca, plorosa, de lamentació, la segona és per naturalesa essencialment alegre, *picaresca*, humorística. Aquella esdevé, amb el temps, floralisme patriòtic i vindicador. Aquesta, en la seua manera noble, se torna poesia revolucionària i futurista, quan la ciutat és ja formada, perquè tal és l'ofici de les ciutats per contraposició a les pagesies.

Mallorca tingué, no precisament un poeta, sinó

un *glosador* genial, en la persona d'en Pere d'A. Penya, en qui s'ajuntaven en certa manera aquelles dues poesies plebeies, de pagesia i de ciutat. Però fou essencialment un home de tradició, de vellura. En Gabriel Maura, en canvi, senyalà bé son moment: va reflectir en la seua obra'l total aspecte de la seua Palma. I perà'l que haja vist (ben lentament, és cert) evolucionar aquesta Palma, la relectura de les *Aygs-forts* d'en Maura mostra davant els ulls una fita clarament indicadora del camí recorregut.

Allà quedarà sempre la ciutat provinciana de les muralles herboses i rònegues, dels barris entortolligats i fumosos; la menestralia dels *homes de ca séua*, senyors Esteves mallorquins, que van els diumenges a les casetes de fbra com a la sola il·lusió de poesia permesa a les seues ànimes vagament harpagoniques, i no falten, cada hora-baixa, a la visita purificadora al Sant Crist de la Sang, dins una capella tètrica, entre horribles ex-votos; i aquelles figures de relleu poderós, *Dones Juanites* o les *Paparrines*, que vaguen en la nostra memòria imaginativa junt amb les Marneffes babzaccians i les heroïnes dels romanços de Quevedo, les bruixes dels *Caprichos* de Goya i les Celestines o les *Tias Fingidas*... Tal volta aqueixa iniciació de revivalla o d'autoconciència d'una literatura i d'un poble no donarà son fruit; però no hi ha dubte que la branca començava a florir. I perà que's veja'l parentiu entre les dues manifestacions literàries paraleles, la costumista o realista i la floralista o idealisant i reivindicadora, aquí estàn les poesies d'en Maura, *Avant, L'Espigolera*, *Quimeres*, on se destria com a nota principal una potència imaginativa, un poder de metàfora, de plastificació, de carnació jordaenesca que recorden aquella gloriosa aliança de vera poesia i de visió

LA LLEVOR DEL 20 DE MAIG

—Mireu quina brotada va trayent á tot arreu!

ELS QUE SE 'N VAN

JOSEPH PONT Y ESPASA

Colaborador de LA ESQUELLA, mort últimament a Badalona.

clara i viva de la baixa realitat, dualisme característic d'en Quevedo.

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA endressa cada divendres la seua conversa a un poble que ha ascendit ja uns quants graons més en l'escala de la personalització; per lo mateix no podia deixar sense la consignació d'un record aqueix nom que desapareix avui de la literatura nacional catalana. Tot passa. Sobre'l costumisme mort, un art nou s'es elevat i triomfa. D'aquell art fotogràfic hem passat a un art ont a la materialitat inexpressiva i freda de les coses s'ajunta, fecundant-la, l'esperit del contemplador. Però... ¿no'ns és gratíssim, a cada una d'aqueixes desaparicions, recórrer am la vista'l camí atravesat, i repassar l'obra dels que han contribuït a formar-nos i han preludiat la nostra sinfonia? ¿I estem ben segurs de que, quan a nosaltres ens arribi l'hora, aqueix últim examen, aqueixa mirada de reüll, llançada damunt les nostres pàgines a mig oblidar, ha de suggerir un judici tant favorable? La Barcelona d'avui, florida ja en plena auto-conciència, a punt de fruitar en plena obra d'auto-restauració catalana, com a impulsora de la resurrecció nacional entera, ¿no ha sentit una complacència de secret orgull, com una noia que's fa càrrec de la seua creixença, del seu expandiment de núbil, de la seua flor roja de pubertat, quan mira enrera l'obra de lirisme popular d'un Clavé, l'obra d'escenisme popular d'un Pitarrà, l'obra de novel·lació popular d'un Vilanova?

I qualque cosa d'aquesta darrera vibració batega en l'herència literaria d'en Gabriel Maura.

GABRIEL ALOMAR

AL AMICH Y COMPATRICI

D. EDUART CALVET

A prop de *Misters* Macara, Kuffer, Syz Berger y Gross, Hemptine, Prowe y Cantoni,

y altres prínceps del cotó, se véu que has après moltíssim y t'han valgut las llissóns, com avuy ben clá ho demostras preparante la elecció, dant fil, molt fil y ab salero á un cacich qu'es dels pitjors; y com no t'vé de vint trocas l'has desconcertat del tot.

Quan vas aná al Lancashire y veig que de sopetón ja fas un discurs *in english* que fou aplaudit per tots els representants d'Europa de *Spinners' associations*, jo boy llegintha al diari vaig fruir pro de debó, y vaig dí als que m'escoltavan: —En Calvet val molt y molt. Després d'aquesta campanya que ara ha emprés ab tal vigor en pro de la nostra industria, será diputat á Corts, perque al Congrés hi convenen homes de seny, de brahó, y moderns homes del día, que hagin corregut el món, perque allí 'ls aires de fora hi han d'entrar per tots cantóns, puig la dúctil majoría, sols de gent burra's compón, y convé molt raspallarla, ab un raspall de crin fort, que un burro si se 'l raspalla no es mes sabi, pro fa goig, y hasta arriba á perdre 'l vici de tirá cossas y tot.

Pro lo que may me pensava, y 'm causa satisfacció, que treballassis la cosa ab un art que encanta al mon. Per tot meetings organisas y 'ls banquets van á trompons visitant tot el districte sens deixá un ínfim recó. No paras, y t'multiplicas, y com Deu ets ja per tot. Tan prompte ets á Sant Celoni com á Calella ó Sant Pol, si fós més llarch el districte ja foras al Polo nort, y per tot grans arribadas, encaixadas ab tothom, ab els batlles, secretaris, fabricants y teixidors y ab la *high life* t'freqüentas y ab pagesos y pastors.

Vaja, noy, avuy ets l'homo: tens segura la elecció. Districte tan refractari, tan minat per tots cantóns, per l'infamant caciquisme sols tú 'l pot posar á tó perque ets il·lustrat, tens llabia y ets dels mes emprendors y ho sabs treballá á l'inglesa y bé, *that is the question* conforme diria en Shakespeare si tornava á vindre al món.

Avant donchs que la victòria coronará 'l teu esforç, y sols una tupinada d'aquests cacichs enredóns, pot arrebastarte l'acta, pro no será t'ho dich jo.

Els mes ardis del districte, ja n'han fet qüestió d'honor y han jurat devant de l'urna ferte diputat á Corts, y avuy l'urna es més sagrada que un sant de cap religió.

L' AVI RIERA

COSAS D' ELL

—Decididamente, soy el hombre del Siglo...

QUI HO ENTÉN, QUI NO HO ENTÉN

Una boca ben tapada
per forsa ha d' estar callada.

TEATROS

PRINCIPAL

Ton y Guida es un deliciós quíento de noys, que encaixa molt bé en l'escenari del *Principal*. S'ha posat tal com l'Humperding el va escriure, avants de ampliarlo y ferne l'òpera *Hensel und Gretel*, que admirarem en el *Liceu*. El llibre, traduït al català pels Srs. Maragall y Ribera, conserva tota la frescura del original y està perfectament acomodat al cant.

L'espectacle resulta hermos, interessant, atrayent, plé de ingenuitat y delicadesa. La execució no consent esplays ni atreviments per part dels artistes; pero aixís y tot alguns dels que hi prenen part haurían de procurar corretjirse de cert encongiment. Obtingueren aplausos las Srtas. Correa, Morató y Wall-Russell, el Sr. Puiggener y el mestre Lambert, que conduí la orquesta ab verdadera pericia. El públich, que era numeros—y ho será sempre que's posi l'obra—demaná la repetició de la lliçó de ball del acte primer y's delectá contemplant el somni dels àngels, admirablement presentat.

En resúm: un gran éxit, degut principalment a la insuperable bondat de l'obra.

La próxima semana parlarém dels concerts de piano de la comtessa Elena Morsztyn, el primer dels quals devia donarse anit. Aquesta concertista porta la recomanació de haver sigut molt aplaudida pel públich de la *Societat filarmónica de Berlin*, autorizada refrendadora de reputacions artísticas.

Un aconteixement en perspectiva. En Graner ha contractat a la María Gay pera cantar *Carmen* els días 23 y 25 del corrent mes. La nostra paisana s'ha fet aplaudir en els primers teatros d'Europa com la única, legítima y castissa encarnació de la heroína de Bizet.

ROMEA

La Mare, de'n Rusiñol, li fa obra de mare a la empresa de ROMEA. Com una bona mare mira ab carinyo per la seva reputació, per la seva gloria y pels seus interessos. Pocas produccions arriban a sa 50ª representació y *La Mare*, de'n Rusiñol, en camí de ser centenaria, està plena de vida y de salut, rebent cada vespre la visita de una numerosa concurrència.

TÍVOLI

No era un misteri preveure que *Los misterios de San Petersburgo* tindrian un éxit complet. L'escriptor moscovita Rezewski proporcioná la primera materia de la obra y l'hàbil De Courcelle la desarrollá, deixant ben sentada l'aliança franco-russa. En aquesta producció hi ha moviment y emoció, es a dir tot lo indispensable pera enganxar al públich. Y com la execució per part de la senyora Santoncha, Srta. Daroki y Sr. Saumell, surt molt ajustada y las decoracions del Sr. Brunet son bonicas y ben entesas, queda perfectament justificat l'éxit satisfactori que ha obtingut.

NOVETATS

No podia faltar *La Bohème* en la serie de representacions operístiques que s' donan a Novetats, baix la direcció encertada del mestre Goula Fité.

La popular creació del mestre Puccini, tingué una interpretació en general molt justa, distingintse de una manera especial la Sra. Ranz y la Srta. Marquet, que debutà, y cantà molt bé'l paper de Musette. Els artistes y'l director sigueren cridats a las taulas, a fer unas quantas cortesías, perquè'l públich no's cansava de aplaudir.

CATALUNYA

En Borrás es profeta en la seva patria. Al sol anunci de la seva reaparició s' omplí'l teatro, y no fou poch formidable l'aplauso qu' esclatà, tan bon punt aparegué en escena. El gran actor y'ls seus companys representaren de una manera acabada *La buena gente* de'n Rusiñol. Tots ells s' hi lluhiren: en Borrás, la Srta. Oria, el senyor Reig: en fi, tots. Ja poden anar a América ab la seguretat de que faran fortuna.

Després de una representació de *Triplepatte*, producció pessigollera per lo que fá riure, fou estrenada la comedia *El matrimonio interino*, de filiació francesa, pero acomodada al gust espanyol per en Vital Aza. Ne saben molt els nostres autors cómichs de vestir y empolaynar las obras agenas ab tota mena de *gracias y donaires*, aixís com els autors francesos solen ser mestres en l'art d'imaginar, construir y combinar.

Aixís *El matrimonio interino* resulta una troballa. No'ls explicaré l'argument per altra part senzillíssim y clar, sense enredos intempestius, sense embolics marejadors. Tot queda reduhit al cas del padrí de una noya que's casa ab la seva fillola, pera que aquesta no perdi una herencia, y ab la condició de divorciar-se tant bon punt arribi de viatge un jove, qu' es l'únic a qui ella estima. Pero las cosas se van posant de tal manera, naixen tals corrents d'afectuositat y carinyo entre'l marit vell y l'esposa jove, que acaban donantse per ben casats, y'l senyoret del viatge's queda ab un pam de nas.

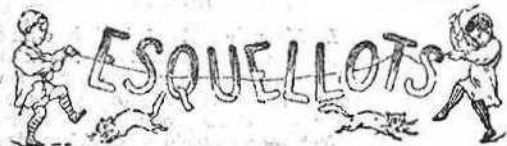
El públich vá empassar-se l'obra com brescas y se'n vá llepar els bigotis.

EN ELS DEMÉS TEATROS

Al *Granvia*, ha debutat ab éxit una companyia de sarsueleta castellana y valenciana baix la direcció de'n Pepe Angeles, de la qual ne forman part las tiples Consol Mayenda y Cándida Sánchez que sigueren justament aplaudidas.

Al *Nou*, s' ha estrenat la sarsuela *El Delfin*, lletra dels Srs. Marquina y Salmalor, música dels mestres Gay y Barrera. L'obreta ben pensada y millor escrita, y ab una música que no careix de mérit, no's fica dintre del esperit del espectador, havent contribuít a aquest efecte de fredor la interpretació que fou bastant descuidada.

N. N. N.

Com veurán nostres lectors, publiquém en aquest número un article del notable escriptor mallorquí don Gabriel Alomar, ab quina colaboració contarà d'avuy endavant el nostre periódich.

L'altre día deya un individu de la Junta de *Solidaritat*: —Tothom sab que's considerava empresa poch menos que impossible la confecció de una candidatura de *Solidaritat* pera casi tots els districtes de Catalunya. Com la cosa's realisa no per imposició (á estil oligárquich) sino ab l'acort previ dels elements solidaris de cada districte (sistema democrátich) de aquí las diferencias que sorgeixen sovint, pero de mica en mica totes se van vencent, y'l patriotisme es lo que s' imposa en últim terme.

Cada designació—afegia—pot compararse ab un part. N'hi ha de senzills y de complicats. N'hi ha que exigeixen delicadíssimas y arriscadas operacions. Pero fins ara tot ha anat admirablement, perquè hi ha una constelació de salut y robustés emanada de la idea solidaria que té guanyats tots els cors. La candidatura naixerá forta, y

Catalunya la farà triomfar, burlant als autors de tots els mals pressagis.

Las próximas elecciones serán un nou 20 de maig triomfal, que s' haurá extés per tota la terra catalana.

Ha dit en Lerroux que está formant un cos de interventors ben triats, per evitar els tarugos dels solidaris. ¿Quán, ni cóm, ni ahont, han fet tarugos els defensors de *Solidaritat*?

Las elecciones de diputados provinciales, per lo que atany a Barcelona, no van donar peu ni a la més insignificant protesta. ¿Hauria parlat aixís si s' hagués comés la més mínima irregularitat?

Parlar *grosso modo* de lo que no's pot concretar, no deixa de ser un desahogo de impotencia.

Nosaltres veurém ab gust que l'enemich se previngui. Pero 'ls interventors lerrouxistas han de saber que podran anar a ocupar els seus llocs en las mesas, en calitat de *vigilants*, lo qual no obstará pera que hi estiguin també ab la condició de *vigilats*.

Barcelona s' ha donat la consigna: «No val a badar.» Fora de la capital, en tot lo restant de Catalunya no's presenta un sol candidat republicà anti-solidari.

Vostés dirán:—¿Y donchs, els que s' han fet proclamar en certs districtes? Y jo'ls respondré:—Aquests candidats no actúan pera guanyar, sino pera destorbar. Alguns d'ells deuen ser considerats com els que van a una subasta, sense cap diner, y en calitat de primistas.

L'altre día vaig sentir la següent frase dirigida a un home que sempre está mal humorat:

—Semblas el gas Lebon!
L'interpelat preguntà:
—¿Y per qué ho dius que semblo el gas Lebon?
—Perque sempre fas mala cara.

Verdaderament, tant el de n *Lebon* com el de *La Catalana*, en lloch de donar llum, donan fosca. Els gresols d'oli del temps de la Picó han ressucitat en els bechs dels fanals y 'ls aparatos.

Un extranger s' extranyava de que aquí s' usés un gas tan tenebrós, y preguntava si a Barcelona hi havia inspecció oficial dotada dels corresponents aparatos fotomètrichs.

—Ja ho crech que n'hi ha —li respongué un barceloní que sab ahont jeu el diable— pero tota la *llum* d' aquest gas s' aboca allí, y no'n queda pel públich ni pels consumidors.

L'extranger va arronsar las espatillas sense saber lo que aixó volia dir.

Ha causat mal efecte a Barcelona la proclamació sop-tada, y com per sorpresa del Sr. Moles per la candidatura de Lleyda, ahont no hi

tenia relacions de cap mena. Alguns periódichs s' han fet eco de aquest disgust, extranyant que la Junta de *Solidaritat* de aquella ciutat hajan tingut tan poch acort en escullir, si es que, portats de un entusiasme ingénuo, propi del gran moviment de *Solidaritat*, no s' hajan limitat a admetre lo que bonament algú 'ls hi recomenà, sense apreciar las circunstancias especiales del Sr. Moles.

Si haguessin repassat la colecció de *LA ESQUELLA* que tantas vegadas s' ocupá del Sr. Moles, quan era regidor haurían sapigut a que aténiese, y 's farían càrrech ademés dels motius que 'ns obligan a escriure aquestas ratillas.

Un cas que va passar días enrera. Al sortir de cumplir quinzana un xicotet, se presentá al governador, manifestantli que estava disposat a buscar-se la vida fent corre'l ungla si no trobava qui'l protegís y eduqués.

El Sr. Ossorio el feu acompanyar ab una carta al Director dels Salesians de Sarriá, preguntantli que l'acceptés en el seu establiment.

Resposta del director:—Aquí no s' admeten trinxeraires.

Y ni tan sols volgué obrir la carta, que fou tornada closa al governador.

Prenguin nota de aquest fet els qu' encare creuen que certs establiments regits per religiosos se dedican a la beneficencia y a la moralisació de la joventut.

Y calculin els modos que hi apendrán els seus alber-gats davant del exemple descortés de retornar una carta a la seva procedencia y sense obrirla.

Barcelona al engrandirse cosmopoliteja. A imitació de Inglaterra y 'ls Estats Units, s' acaba de inaugurar en las inmediacions de Ca'n Gomis (falda del Tibidabo) un titulat *American Park*, destinat a albergar distintas diversiones al aire lliure.

UN GRAN MOMENT HISTÓRICH

Els representants del Municipi y 'ls del Banch Hispano-Colonial, reunits en el domicili del arcalde, aproban definitivament el conveni pera la reforma de Barcelona.

Pere Corominas.—Gomez del Castillo Falqués Planas y Font Sanllehy Abadal Bastardas Arnús Fontanals Estruch Senmanat

La primera ha sigut un *swing*.
 Molts de vostés preguntaran:—¿Ab qué's menja això?
 Poch me costaria d'explicarlos ho; pero l donarho re-
 produhit gráficamente m'estalvia feyna, y tots els estalvis
 son convenientes.

Fácilment veuran que's tracta de un perfeccionament
 y una modernisació dels *caballitos del Tío Vivo*. Un gran
 armatosta de ferro sostenta sis columpis que donan vol-
 tas rápidas moguts per l'electricitat. Y creguin que
 aquest exercici ha de ser molt agradable sobre tot á las
 nits d'estiu pera pendre la fresca. Agradable y vistós,
 porque tot l'aparato de dalt abaix inclús els tirants que
 sustentan els columpis está cubert de bombetas eléc-
 tricas.

Felicitém al jove enginyer, Sr. Montanyés, que ha
 disposat tot això, demostrant que no en vá corre per las
 sevas venas sanch yankee barrejada ab sanch catalana.

Ja ha comensat al *Liceo* la temporada de Pasqua.
 Y res de cantants, ni de coros, ni d'orquestra; res d'
 óperas ni de concerts.

Se tracta de un espectacle típic, característich, únich,
 del qual son autors y espectadors á la vegada ls senyors
 propietaris.

La primera funció destinada á tractar de las obras de
 reforma vá motivar la dimissió de la Junta y l nombra-
 ment de una de nova, que també asseguran que dimi-
 tirá.

Las butacas y ls palcos comensan á sentir formigors
 bélichs, y es de témer que's barallaran ab encarnissa-
 ment.

¡Oh Primavera, estació dels bulls de sanch, sigas pia-
 dosa, y calma, si pots, els seus ardors!

Tothom el coneixia, sobre tot á la Barceloneta, ahont
 exercia la medicina. Ens referim á D. Mariano Armen-
 gol y Roca, el Sr. Mariano, com li deyan tots els vehíns
 de aquella barriada, que tenfan gran fé en la seva expe-
 riencia.

Havia viscut sempre en la Plassa de Toros, de la qual
 era administrador.

Molts lidiadors ferits en la brega li degueren la vida.
 Y l'art de las banyas li es deutor de la formació de la
 primera quadrilla de *señoritas toveras*.

Per tots aquests motius y per las bonas qualitats que
 atresorava era molt volgut especialment en la ciutat de
 l'Hostia.

Un altre mort: el jove obrer D. Joseph Pont y Espasa,
 quí dedicava las horas vagarosas que l treball li deixava
 lliures, al cultiu de las lletres. En distintas ocasions ha-
 via honrat las columnas de aquest senmanari ab els seus
 traballs.

Ha mort á Badalona ahont residia feya temps, havent-
 se guanyat las simpatías de tothom pel seu caràcter bon-
 dados y afable.

Aquest día l'estanquer que'm proveeix de veneno
 fumestible m'ho vá demanar:

—Posi una queixa en el seu periódich contra l'Arren-
 dataria dels mistos.

—Y això, qué fá aquesta mala senyora?

—Senzillament, que anant á provehir de capsas, ab els
 quartos á la mà, ns endossa las de la fàbrica qu'ella vol,
 y no de la que nosaltres li demaném. Això ns priva de
 servir al públich, porque no tots els fabricants elabo-
 ran bé ls seus productos, y això motiva que haguém de
 quedar casi sempre malament ab els parroquians.

Queda complascut el simpàtic estanquer. Aquests
 trustos, aquests monopolis que explotan indignament al
 públich acabaran ab tot, menos ab la paciència dels es-
 panyols, que aquesta sí qu'es *inagotable*.

D'altra manera, ja faria temps que pera fer la lleuca á
 l'Arrendataria, hauriam tornat al sistema de l'esca y la
 pedra foguera.

Se diu qu' en Lerroux no presentarà á Barcelona més
 candidatura que la seva.

O bé no troba companys, ó ls que té no li inspiran
 prou confiança, porque una trastada, en materias electo-
 rals, aviat es feta.

La candidatura del ex-emperador, al presentarse sol (y
 sense Ortega) pot adoptar per lema 'l famós vers de 'n
 Becquer:

«Dios mío, qué solos se quedan los muertos!»

El *Círcul artístich* ha organiat una bonica Exposició
 de pinturas y esculturas en el seu local del Passeig de
 Gracia.

La majoria dels seus socis hi están dignament repre-
 sentats, ab obras senzillas, sense pretensions, pero no
 exemptas de mérit, d'aquellas que son de fácil adquisi-
 ció pel seu preu acomodat, y que semblan a propósit pera
 decorar las habitaciones de la gent de gust.

No deixin de passarhi, y estich segur que m'agradi-
 ran aquest avís.

La primera remesa de las cédulas ab aument ha sigut
 enviada á Barcelona.

Aixó vol dir que ls actuals governants no ns olvidan.
 Y desitjan que l conflicte comensi aquí, i veure si ab
 aixó de las cédulas els barcelonins ens distrayem de la
 Solidaritat.

Un plan contraproduhent, porque en lloch de distreu-
 rense'n, encare hi pensarem més.

Y podrém nosaltres pagar ó no las cédulas; pero lo qu'
 es el govern de l'Amo Toni pagarà la *patent*.

Vaig á donarlos una noticia sensacional, de la qual fins
 ara no se n'ha ocupat cap periódich.

Días enrera sortiren cap á Madrid l'ex-emperador Le-
 rroux y l seu xambelán Emiliano Iglesias. L'un y l'al-
 tre feyan cara de prunas agres. ¿Per quin motiu? Aixó es
 lo que no se sab del cert. Tant podria ser degut á decep-
 cions electorals, com á qüestions de interessos relacionats
 ab el procés Ferrer. El fet es que al pujar al tren se llan-
 savan l'un al altre miradas de gayrell prenyadas d'ira y
 de despreci.

Ja en plé viatge comensaren á disputar y á insultarse.
 Dels insults passaren á las trompadas. Y per fi s'agar-
 bonaren. El Sr. Iglesias, reconcentrant en els seus mus-
 cles tota la forsa dels ayguadors gallegos, va agafar á n'
 en Lerroux per la cintura, l va alzar á plom y s disposá
 á tirar-lo á la vía. Pero l'ex-emperador, desde que's de-
 dica á la política revolucionaria práctica, ha posat tan
 greix, que no pogué passar per la finestreta del wagó.
 Aquesta circumstancia li va salvar la vida.

Quan l'enemistada parella arribá á Madrid, en Lerroux
 y l Iglesias tenfan la cara plena de nyanyos y esgarra-
 padas.

Ara preguntaran vostés:

—¿De ahont ho ha tret tot això, sobre lo qual ningú n'
 ha dit res fins ara? ¿Quí li ha contat?

Y jo ls respondré:—M'ho ha vingut á explicar la ma-
 teixa persona que aná á la redacció de la *Gaceta oficial*
 del *Celeste Imperio*, á contarli l'agarrada qu' en la Junta
 de Solidaritat tingueren el Sr. Vallés y Ribot y el senyor
 Hurtado, que, segons *El Progreso*, s'ompliren de insults,
 arribaren á las mans y s'feren un cap nou. Aquesta per-
 sona ho veu tot, ho sab tot y té una fantasía molt rica.
 De nom se diu Infundi, d'apellido Patranya y viu al car-
 rer de las Guatillas.

Ab motiu de la próxima Exposició de Bellas Arts y en
 la esperansa de que vinguin á Barcelona molts forasters,
 l'arcaldia ha concedit franquicia pera pintar y revocar
 las fatxadades de las casas.

Trobo que no está gens mal. Al venir hostes de fora,
 lo menos que's pot fer es rentarse la cara.

A la *Gaceta oficial del Celeste Imperio* ja fins els seus
 correligionaris se li puján á las barbas.

Mirin lo que acaba de succehirli.

Combatent ab el seu especial tó de *dómine* la típica
 tradició catalana de las caramellas, deya en la edició
 del día 15:

«La costumbre de salir á cantar el sábado de Pascua
 por la noche, es un resabio de la moribunda religión cató-
 lica...»

Y ls seus amichs varen fer tant cas d'aquesta contun-
 dent afirmació, que l propi *Progreso*—partidari, segons

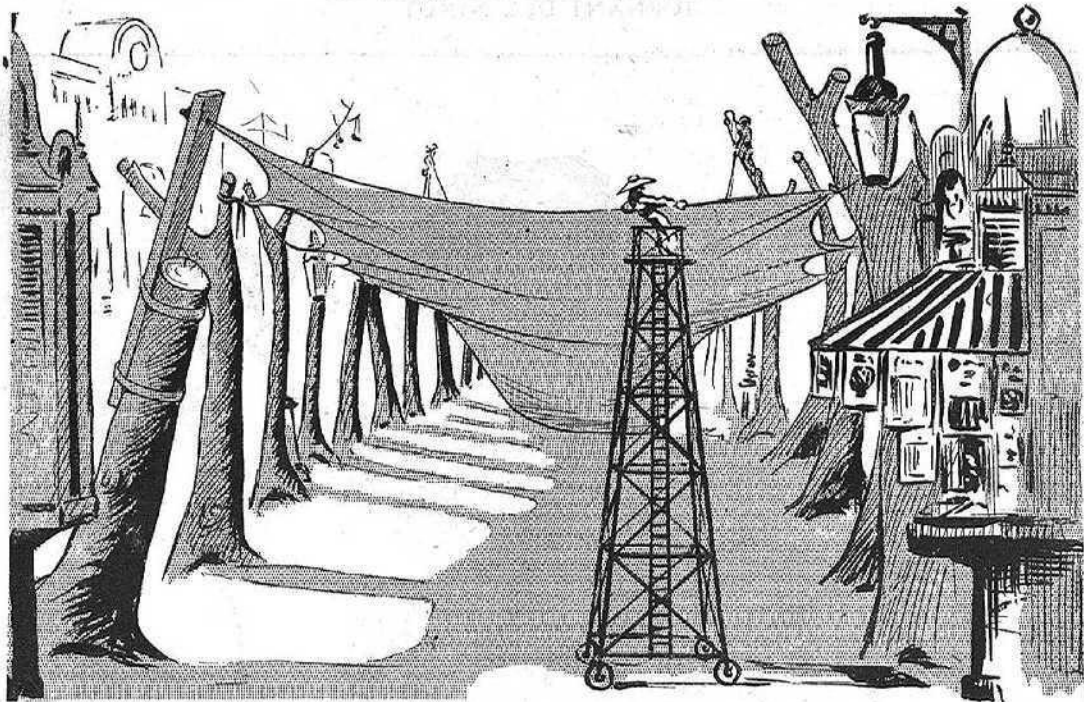
TORNANT DEL NINOT

—¿Vols dir, Lau, que no has begut massa?

—¡Cál... Lo que hi ha, que la terra no sé qué té... No está gayre segura...

UN PROJECTE DEL AJUNTAMENT

En vista de que a la Rambla
aquest any no hi haurà sombra,

sembla que hi farà posar
una gran vela de lona.

se veu, de que *le den con la badila en los nudillos*—deya textualment en el número del diumenge:

«Al anochecer empezaron a circular por las calles las clásicas *caramellas*...

»*Varias collas ANTISOLIDARIAS* fueron aplaudidísimas...

»Por delante de nuestra redacción desfilaron algunas, produciendo fantástico aspecto.»

Lo que de debó produheix *fantástico aspecto* es el *trá-gala* monumental que aquest desfilé representa.

Perque, m'irinho com vulguin, lo que de tot aixó n resulta es que 'ls amichs de don Alacandro son, sense atenuant de cap classe, mantenidors dels *resabios de la moribunda religión católica*.

La mateixa *Gaceta* dels xinos s'ha vist obligada a confessarho.

Ab una *bonhomia* admirable, diu un diari de Madrid: «El concejal de Barcelona señor Pinilla, desiste de presentarse candidato a diputado a Cortes por Mataró.

»El motivo de la renuncia no es otro que la desavenencia entre los electores del distrito.»

»Han vist vostés una manera més graciosa de dir que 'l senyor Pinilla *renuncia* a ser diputat .. perque está segur de no sortir elegit?

Ara don Alacandro's burla dels candidats solidaris. —Son—diu—ab escasas escepcions, *una patulea de ignaros, desconocidos y necios*...

Amigo, ¿cóm vol arreglarlo? Una vegada ó altra havia d'arribar el torn a la gent modesta.

¿Que's pensa que tot han de ser eminencias com els Vila, els Payá, els Oliva y 'ls Zurdo de Olivares?

Una *estocada a fondo* que trobo en *El Progreso*: «Me acuerdo de Pla y Mas, el diestro polemista a quien tanto teme el señor Salmerón...»

Ja n'havíam sentit dir *algo* d'aixó. Sembla que, en efecte, cada vegada que don Nicolau ha de sortir de casa, guayta primer al carrer desde 'l balcó, mentres ab accent tremolós murmura:

—Veyám... Que abaix no hi hagués en Pla y Mas, disposat a armarme una polémica!...

Donantho com una cosa molt rara, un periódich explica que una tortuga ha viscut tres mesos sense cervell.

¡Vaya una extranyesa!

Jo coneix a un fulano—y vostés també—que may n'ha tingut.

Y viu. ¡Vaya si viu!

Y ben gras y ben lluhent.

Está *El Liberal* del pleno *éxito* tan fora de sí davant de la formidable empena de la Solidaritat Catalana, que, posat a no deixar *títire con cabeza*, fins las emprén contra la gramática y 'l bon gust literari.

Parlant aquest dia d'un candidat que's presenta per un districte de Girona, deya coses tan desballestades com la següent:

«Al fin quiere sacar el *jugo* a la *jugarreta* que le *jugó*...»

Jugó... jugo... jugarreta...

¡Jujujuy!

¡Aixó es el desbordament de la jota!

Els socis de la *Casa del Pueblo* deuen estar d'alló més contents.

Diumenge don Alacandro, pera celebrar dignament la Pasqua, els va obsequiar ab un gran ball de societat.

Y, sens dupte perque ballessin més de gust y, sobre tot, més lleugers... de butxaca, cada individu qu'entrava, *encare que fos soci*, havia de pagar *sis rals*, y cada individu, *dos*.

Y endavant. ¡*Abajo la explotación del obrero!*

Deu ser deliciós el poguer ballar d'una manera tan rrrrevolucionaria.

¿No 'ls sembla?

¿Ja saben la novedat?

El senyor Zurdo de Olivares s'ha tornat poeta.

Aixís al menos dona lloch a sospitarho un treball seu titulat *¡Oh la patria mía!*, en el qual, referintse a Catalunya, deixa anar el conegut regidor llibertari els següents conceptes:

«Sufre de la retrogradación monárquico-social, exacerbada por un nacionalismo inquisitivo papal,

amparándose en la fuerza
de su capital...»

¡Bravísim, don Lluís! Aixís, aixís se comensa.

La forma, val á dirho,
no es massa escultural,
ni arriban sos conceptes
á pujar gayre en dalt,
mes, vista ab ulls benévols
y presa en general,
la seva tentativa,
ique constil, no está mal.

¿Volen riure una mica?

Passin els ulls per lo que diu el senmanari de *los her-*
manos Ulled, parlant de la campanya solidaria.

«Al llegar á la estación de Lloret me asomé á la venta-
nilla para ver la población.

«Una voz gritó: Lloret, un minuto...»

EN RUSIÑOL FENT L' ARTICLE

—Ja s' acabat, caballers, alló de dar las aucas á
cinch céntims: ara van á deu pessetas.

—Pero si á Lloret no hi ha estació—pensarán vostés.
Pues... *velay*, com diuen á Valladolid.
Aquesta es la *veritat* antisolidaria y aquests els proce-
diments de informació que usan els lerrouxistas.

Hem rebut el follet *La Rematada*, en el qual el propa-
gandista don Marcel Riu pulverisa materialment l' arti-
cle de don Alacando, «Yo y la Solidaridad.»

Es un treball molt oportú, que val la pena de ser llegit.

Xascarrillo de postres.

En el despaig de bitllets de una estació de ferrocarril:

—Ahont va vosté?—pregunta l' expendedor.

Y l' passatjer respon:—¿Qué n' ha de fer, vosté?

—¿Cóm vol que li dongui bitllet no sabent ahont va.

—Donchs, bueno, vaig á casa de una meva tia que ha
caygut malalta. ¿Está satisfet?

CANTARS BILINGÜES

«A la fosa en que me entierren
no me vengas á llorar...»
que 'm mullarías els ossos
y se 'm podrian grillar.

«Quién te pudiera sacar
esta ropita que llevas...»
veuría que 'ls teus contorns
son cotó fluix, fils y betas.

«Si la mar fuera de tinta
y el cielo de papel blanco...»
y tot-hom fos escribent...
ique 'n faltarian de mangos!

«Por tus amores serrana
tengo roído el corazón...»
ab aixó si vols que visqui
me 'n has de comprá un de uou.

«Ayer me dijiste que hoy
y hoy me dices que mañana...»
y ja de tan caminar
se m' espatllan las sabatas.

«Casarme: ya me casara
que el casarse es cosa buena...»
pero aixó de tenir sogra
es lo que mes me reventa.

«Nunca el día olvidaré
en que ardiendo en pasión loca...»
ta vareig doná un petó
y 'm quedá blanca la boca.

FRANCISCO ESCOLÁ

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA 1.ª—A-fl-la-da.
- 2.ª Id. 2.ª—Ma-le-ta.
- 3.ª TARJETA.—La Buena Sombra.
- 4.ª LOGOGRIFO NUMÉRICO.—Lo diner.
- 5.ª GEROGLÍFICO.—Si serras, fas serraduras.

CIRIS TRENCATS

—¡Es casual aixó! Totas las exposicions m' atrapan de la mateixa manera. Sense colors, sense te-
las... y sense ganas de treballar.

—¿Lerrouxistas semblém? ¿Per qué?
—Perque la ballém molt magre.

XARADA

Qu' es un dupte la *prima*
diu la Quima,
qu' es afirmació *segona*
diu la Tona,
y qu' es negació la *tres*
diu l' Agnés,
jo per no escoltarlas més
sabent lo que son las donas
vaig á passar las estonas
á un' *primera, dos y tres.*

EUDALT SALA

ANAGRAMA

A la casa d' en Sever,
un gran *total* se va armar,
per volguerli fer pagar
un *tot* molt gros que va fer.

F. JOANET

TARGETA

C. ROSSELLÓ PI

ASCÓ

Formar ab aquestas lletras una aplaudida sarsuela
castellana.

MOKA SOKA Y C.^a

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7.—Nom d' home en castellá.
5 7 3 4 5 6.—Home polítich.
3 4 1 6 1.—Rata de sagristía.
7 2 7 6.—Poble de Catalunya.
3 7 6.—Carrer de Barcelona.
5 4.—Nota musical.
3.—Consonant.

R. A. (a) PAU DE LAS CALSAS CURTAS

CONVERSA

En una xocolatería:—Portim una tassa de llet, senyora.
—¿Que hi pendrá una ensiamada?
—¡Qué vol que 'm fassi mal de ventre! Porti un llon-
guet y lo que avants li he dit.

UN QUE DESITJA

GEROGLÍFICH

X

K I

EL EL

O

I I I

TRES CALANDRIS DE MASNOU

Antoni López, editor, Rambla del Mítj, 20

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

LA MARE

OBRA EN QUATRE ACTES

D'EN

SANTIAGO RUSIÑOL

Edició popular

Preu: UNA pesseta

VISIONES DE MALLORCA por PEDRO FERRER GIBERT
Un tomo en 8.º, Ptas. 2

JOSÉ DE RIBERA

PABLO MANTEGAZZA

JUAN PÉREZ ZÚÑIGA

(EL ESPAÑOLETO)

por MIGUEL UTRILLO

Biografía y 50 grabados. — 1 peseta

LA FILOSOFÍA DEL AMOR

Precio: 1 peseta

Buen humor

Un tomo en 8.º, Ptas. 2

OBRA INDISPENSABLE

MEDICINA CASERA

Remedios

que curan

Un tomo en 8.º, encartonado Ptas. 1

Anatole France

HISTORIA CÓMICA

Versión castellana de

LUIS RUIZ CONTRERAS

Un tomo en 8.º, Ptas. 3'50

Obra nova d'en SANTIAGO RUSIÑOL

L'AUCA DEL SENYOR ESTEVE

Redolins dibuixats

per en RAMÓN CASAS

Versos d'en

GABRIEL ALOMAR

Un tomo en octau, espléndidament imprés sobre magnífich paper de fil Ptas. 10

 Libro á propósito para
el que tenga ó desee te-
ner relaciones amorosas

EL CONSEJERO DE LOS ENAMORADOS

Un tomo en 8.º, Ptas. 1

POEMAS DE TERRA

per APELES MESTRES

Edició ilustrada per l' autor

Preu: 2 pessetas

Barcelona á la vista

Un album de 851 fotografías, encuadernado. Ptas. 12

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en llibranses del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravios, si no 's remet ademés un ral pera certíficat. Als corresponents se 'ls otorgan rebaixas.

